

Dosarul nr. 2ra-452/20

Prima instanță: (Judecătoria Cahul, sediul Central) D. Bosfi

Instanța de apel: (Curtea de Apel Cahul) N. Bondarendco, S. Pilipenco, R. Petrov

Î N C H E I E R E

18 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de către Munteanu Iacob, reprezentat de avocatul Todorov Maxim și Asociația Profesională ”Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Iacob împotriva lui Tomiță Mihai și Asociația Profesională ”Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, intervenient accesoriu Centrul Național de Expertize Judiciare cu privire la încasarea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 16 decembrie 2019 a Curții de Apel Cahul, prin care s-au admis apelurile declarate de Asociația Profesională ”Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” și Tomiță Mihail, s-a casat hotărârea din 05 martie 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central și s-a emis o nouă hotărâre,

c o n s t a ț ă :

La 26 februarie 2018, Munteanu Iacob a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Tomiță Mihai și Asociația Profesională ”Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, intervenient accesoriu Centrul Național de Expertize Judiciare cu privire la încasarea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii, Munteanu Iacob a menționat că la data de 21 septembrie 2016, aproximativ la ora 10:15 minute, deplasându-se pe Șoseaua Sheia din orașul Cahul, din direcția satului Roșu în preajma Gării Feroviare cu mijlocul de transport de model ”Renault Simbol”, a fost tamponat din spate de automobilul de model ”KIA Sorento”, la volanul căruia se afla Tomiță Mihail.

Pe faptul accidentului rutier, la data de 05 octombrie 2016 a fost emisă ordonanța de începere a urmăririi penale în temeiul art. 264 alin. (3) lit. a) din Codul penal – încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatarea a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport,

încălcare ce a cauzat din imprudență vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății.

Reclamantul a reiterat că automobilul de model "KIA Sorento", aparținea unui cetățean bulgar, fiind condus în bază de procură de Tomiță Mihail, în lipsa contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, însă dispune de poliță de asigurare eliberată de Asociația Profesională "Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule" pe numele proprietarului automobilului.

Astfel prin sentința din 19 ianuarie 2017, Tomiță Mihail a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) din Codul penal la închisoare pe un termen de 3 an, pedeapsa fiind suspendată condiționat pe un termen de un an, cu privarea de dreptul de a conduce mijlocul de transport pe un termen de 2 ani.

Sentința a rămas definitivă și irevocabilă prin neatacare.

Reclamantul a invocat că deoarece utilizatorul mijlocului de transport Tomiță Mihail nu are încheiat un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, obligația de despăgubire este pusă în sarcina Asociației Profesionale "Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule".

În acest sens Munteanu Iacob a specificat că în rezultatul accidentului rutier a suferit leziuni corporale grave, fiind necesare intervenții chirurgicale care nu au fost incluse în polița de asigurare medicală, iar automobilul său a fost deteriorat, fiind distrus în mare parte.

La data de 19 aprilie 2017, fost evaluat prejudiciul cauzat mijlocului de transport la suma de 72 997,60 de lei, iar deoarece nu a fost de acord cu suma stabilită, la 23 ianuarie 2018 a fost efectuată o altă expertiză de către Centrul Național de Expertize Judiciare, fiind stabilit prejudiciul cauzat mijlocului de transport în mărime de 128 529 de lei.

Reclamantul Munteanu Iacob a solicitat, inclusiv prin cererea de concretizare a pretențiilor (f.d. 68 Vol. I), încasarea de la Asociația Profesională "Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule" și Tomiță Mihail a sumei de 47 322,78 de lei cu titlu de prejudiciu material cauzat mijlocului de transport, încasarea sumei de 2 100 lei cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea expertizei, încasarea sumei de 12 053 de lei cu titlu de cheltuieli de transport la Institutul de Neurologie și Neurochirurgie din municipiul Chișinău, încasarea penalităților în mărime de 0,1 % pentru fiecare zi de întârziere a plății despăgubirii de asigurare pe perioada 19 aprilie 2017-24 septembrie 2018, precum și încasarea sumei de 60 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărârea din 05 martie 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, s-a admis parțial acțiunea depusă de Munteanu Iacob.

S-a încasat în mod solidar de la Asociația Profesională "Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule" și Tomiță Mihail în beneficiul lui Munteanu Iacob suma de 47 322,78 de lei cu titlu de prejudiciu material.

S-a încasat în mod solidar de la Asociația Profesională "Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule" și Tomiță Mihail în beneficiul lui Munteanu Iacob suma de 2 100 lei cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea expertizei.

S-a încasat în mod solidar de la Asociația Profesională "Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule" și Tomiță Mihail în beneficiul lui Munteanu Iacob suma de 12 053 de lei cu titlu de cheltuieli de transport.

S-a încasat de la Asociația Profesională ”Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” în beneficiul lui Munteanu Iacob suma de 31 635,18 lei cu titlu de penalități.

S-a încasat de la Asociația Profesională ”Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” în beneficiul lui Munteanu Iacob suma de 1 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

S-a încasat de la Asociația Profesională ”Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” în beneficiul lui Munteanu Iacob suma de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin decizia din 16 decembrie 2019 a Curții de Apel Cahul, s-au admis apelurile declarate de Asociația Profesională ”Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” și Tomiță Mihail, s-a casat hotărârea din 05 martie 2019 a Judecătorei Cahul, sediul Central și s-a emis o nouă hotărâre, prin care:

S-a încasat de la Asociația Profesională ”Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” în beneficiul lui Munteanu Iacob suma de 47 322,78 de lei cu titlu de prejudiciu material.

S-a încasat de la Asociația Profesională ”Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” în beneficiul lui Munteanu Iacob suma de 2 100 lei cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea expertizei.

S-a încasat de la Asociația Profesională ”Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” în beneficiul lui Munteanu Iacob suma de 11 885,91 de lei cu titlu de penalitate.

S-a încasat de la Asociația Profesională ”Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” în beneficiul lui Munteanu Iacob suma de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În rest, cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Iacob, s-a respins.

Pentru a decide astfel, instanța de apel cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că la 19 aprilie 2017, Asociația Profesională ”Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” l-a informat pe Munteanu Iacob că prejudiciul cauzat mijlocului de transport a fost evaluat la suma de 72 997,60 de lei.

Ne fiind de acord cu calculele în cauză, Munteanu Iacob a ordonat efectuarea expertizei judiciare, astfel prin Raportul de expertiză extrajudiciară efectuat de Centrul Național de Expertize Judiciare la 19 ianuarie 2018, mărimea prejudiciului material cauzat automobilului de deteriorat a fost estimat la suma de 128 529 de lei.

La fel, instanța de apel a stabilit că prin ordinul de plată nr. 302 din 23 martie 2018, Asociația Profesională ”Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” a achitat lui Munteanu Iacob suma de 81 206,22 de lei cu titlu de despăgubire de asigurare.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că deoarece conform Raportului de expertiză extrajudiciară efectuat de Centrul Național de Expertize Judiciare, mărimea prejudiciului material cauzat automobilului de deteriorat a fost estimat la suma de 128 529 de lei, iar Asociația Profesională ”Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” a achitat lui Munteanu Iacob suma de 81 206,22 de lei, urmează a fi încasat în beneficiul lui Munteanu Iacob prejudiciul material în sumă de 47 322,78 de lei, sumă ce acoperă mărimea prejudiciului real suportat.

Totodată, instanța de apel a reiterat că în cazul în care Asociația Profesională "Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule" nu a fost de acord cu cuantumul prejudiciului cauzat stabilit prin Raportul de expertiză din 19 ianuarie 2018, a avut posibilitate de a prezenta expertului probe întru combaterea concluziei prezentate de expert, sau să solicite instanței de judecată efectuarea expertizei judiciare care ar putea combate concluziile expertizei precedente.

Or, deoarece Raportul de expertiză menționat nu a fost contestat, iar constatările și concluziile expertului nu au fost combătute prin probe, acesta constituie un Raport de expertiză valabil și admis în calitate de probă, care demonstrează prejudiciul material cauzat.

De asemenea, instanța de apel a considerat necesar de a încasa de la Asociația Profesională "Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule" în beneficiul reclamantului penalitatea pe perioada 24 martie 2018 – 24 septembrie 2018 în sumă de 11 885,91 de lei.

Referitor la pretenția înaintată de Munteanu Iacob cu privire la încasarea sumei de 12 053 de lei cu titlu de cheltuieli de transport la Institutul de Neurologie și Neurochirurgie din municipiul Chișinău, instanța de apel a menționat că această solicitare este neîntemeiată în contextul în care reclamantul nu a prezentat dovada că aceste cheltuieli au fost suportate în "scop medical" în baza prescripției medicului.

Cât privește pretenția privind repararea prejudiciului moral, instanța de apel a concluzionat că pretenția dată urmează a fi respinsă, or, Asociația Profesională "Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule" nu a atentat la drepturile nepatrimoniale ale lui Munteanu Iacob, cu atât mai mult că nici legislația în vigoare nu prevede în astfel de cazuri repararea prejudiciului moral.

La 21 ianuarie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Munteanu Iacob, reprezentat de avocatul Todorov Maxim, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea respingerii pretenției privind încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de transport, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de admitere a pretențiilor.

Recurentul Munteanu Iacob, în motivarea recursului a invocat aplicarea eronată de către instanța de apel a normelor de drept material.

De asemenea, a specificat că art.1422-1423 din Codul civil (în redacția de până la 01 martie 2019) prevedeau încasarea prejudiciului moral.

La fel, a specificat că a suportat cheltuieli de închiriere a mijlocului de transport de model "Opel Insignia" în mărime de 12 053 de lei pentru deplasarea de la Spitalul raional Cahul la Institutul de Neurologie și Neurochirurgie din municipiul Chișinău, cheltuieli confirmate prin bonul de plată eliberat de Societatea cu Răspundere Limitată "Auto Rent Expert".

La 13 februarie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Asociația Profesională "Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule" a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea admiterii pretențiilor înaintate de Munteanu Iacob, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri, de respingere integrală a acțiunii.

Recurentul Asociația Profesională "Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule", în motivarea recursului a menționat că la stabilirea prejudiciului cauzat în rezultatul accidentului rutier, expertul judiciar al Centrului Național de Expertize Judiciare a aplicat eronat prevederile Legii nr. 414 din 22 decembrie 2016 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, care este deja abrogată.

Or, nu urma a fi scăzută din valoarea de nou a autovehiculului procentul uzurii, dar urma a fi determinată valoarea autovehiculului în baza prețului mediu de piață a unui autovehicul analogic.

Astfel instanța de apel a reținut un calcul al prejudiciului, care are la bază o prevedere legală abrogată.

Mai mult ca atât, recurentul a invocat că la evaluarea prejudiciului s-a omis necesitatea stabilirii "valorii rămase" – valorii epavei.

Prin urmare Asociația Profesională "Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule" a reiterat că concluziile Raportului de expertiză extrajudiciară nu pot fi reținute la caz, or, acesta a fost întocmit unilateral, fără antrenarea reprezentantului și fără acordarea posibilității de adresa întrebări, de a recuza expertul și de a prezenta materiale și argumente.

La 10 februarie 2020, instanța de recurs a expediat în adresa intimaților copia recursului declarat de Munteanu Iacob, fiind recepționat de către Asociația Profesională "Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule" la data de 13 februarie 2020 (f.d. 29 Vol. II).

La 13 februarie 2020 și 19 februarie 2020, plicurile expediate în adresa Centrului Național de Expertize Judiciare și Tomiță Mihai au fost restituite în adresa instanței de recurs cu mențiunea "plecat" (f.d. 30-33 Vol. II).

La 17 februarie 2020, instanța de recurs a expediat în adresa intimaților copia recursului declarat de Asociația Profesională "Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule", însă date referitor la recepționarea de către intimați a cererii de recurs, la materialele cauzei lipsesc.

La 27 februarie 2020, Munteanu Iacob, reprezentat de avocatul Todorov Maxim, a depus referință la recursul declarat de Asociația Profesională "Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule", prin care a solicitat să fie considerat ca inadmisibil.

Cu referire la termenul de declarare a recursurilor, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Cahul a emis dispozitivul deciziei la 16 decembrie 2019, însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei motivate, la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 21 ianuarie 2020 de Munteanu Iacob și la 13 februarie 2020 de Asociația Profesională "Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule", respectiv se consideră depuse în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursurilor completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererile de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursurilor sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurențelor cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursurile declarate nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai

stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursurile declarate de Munteanu Iacob, reprezentat de avocatul Todorov Maxim și Asociația Profesională "Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule", nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibile recursurile înaintate de Munteanu Iacob, reprezentat de avocatul Todorov Maxim și Asociația Profesională "Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule".

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru